

Preki sod v Bukarešti - Japonci pognali v zrak smodnišnico

VOJAŠTVO NAPADLO KMETE V BLIŽINI GLAVNEGA MESTA. — UREDNIKA NEKEGA LISTA IN POROČEVALCA SO ZAPRLI. — PRINC KAROL MORA IZ LONDONA. — KMETJE PRIPRAVLJENI NA REVOLUCIJO.

Berlin, Nemčija. — Na shodu v Albajuliji, katerega se je udeležilo nad 200.000 romunskih kmetov, ki so zahtevali odstop Bratianove vlade, ni prišlo do nikakih nemirov. Ko pa so kmetje, 20.000 po številu, se napotili proti glavnemu mestu, Bukarešti, so jih vojaki ustavili, prišlo je do spopada, a kmetje niso bili oboroženi, zato ni bilo krvoprelitja. Vojaštvo je zastražilo vsa pota vodeča v glavno mesto; v mestu samem je proglašen preki sod. Glavnega urednika lista Adverul v Bukarešti so oblasti zaprle, ista usoda je zadela nekoga poročevalca nemškega lista, ki izhaja v Berlinu.

Angleške oblasti hočejo imeti mir, naravno, da ne bodo dopustile, da bi bivši romunski prestolonaslednik princ Karol, v Londonu koval zarote proti romunski vladi ali regenciji. Zato pa so mu gostoljubnost Angležev odpovedali, in mu javili, da ga smatrajo kot nezahvalnega gosta in mora deželo zapustiti. Poslojce, v katerem stanuje princ s svojo družino, so ga zaprli, v nekaterih stanjih pa so ga pustili, ker so domačini po mestu delili letake, v katerih ščuvaljo proti Japoncem. Kitajski dijaki se tudi pridružujejo velikemu protijaponskemu gibanju.

V Tsinanu je bilo umorjenih več inozemcev, med temi tudi neki ameriški misijonar; v nevarnosti so tudi drugi Amerikanci in inozemci sploh. Lokalne japonske vojaške oblasti so se pritožile pri komisarju zunanjih zadev, ker so domačini po mestu delili letake, v katerih ščuvaljo proti Japoncem. Kitajski dijaki se tudi pridružujejo velikemu protijaponskemu gibanju.

IZPRED JOLIETSKEGA SODIŠČA.

Priče zaslišane v zadevi umora Težaka. — Glavni prič sta Kellsner in Shiffer. — Velika porota se bavi tudi z zadevo umora Horvatha.

Joliet, Ill. — Majsko zasedanje porote v Jolietu se je pričelo v ponedeljek ob 1:30 popoldne. Najprvo so bile zaslišane priče o zadevi umora John Težaka, pogrebnika in cvetličarja, katerega je ustrelil, 27. aprila zvečer, John Musich, kakor je že bilo poročano.

Glavni prič sta William Kellsner, 2313 Cass cesta, in Ernest R. Shiffer, Mills road, ki sta za časa umora sedela poleg Težaka v uradu njegovega pogrebnega zavoda, kjer bi se bila imela vršiti seja jolietških cvetličarjev, katerih predsednik je bil umorjeni Težak. Kot priča je bil tudi zaslišan Jose Lopez, 429 North Eastern avenue, h kateremu se je Musich takoj po umoru zatekel. Dalje so bili zaslišani John Zupancich, ki je Musichu posodil puško; Joseph Krall, Thomas Štefanič, Edward Butthala, Joseph Kochevar, Michael Radokovich in oba šoferja, ki sta Musicha usodepolni dan vozila okrog.

V ponedeljek se je velika porota bavila tudi s slučajem Mihaela Kure, mladeniča, ki je obdolžen, da je napadel operatorja gasolinske postaje na Bluff in Romeo roads. V tork je prišla na vrsto zadeva Geo. Cvjetkoviča, ki je obdolžen umora Ernesta Horvatha. Podrobnosti o zaslišanju še niso znane. Takoj ko bo rezultat znan, ga bomo objavili v listu.

Hartford, Conn. — Od 175 dijakov v Trinity zavodu je 107 takih, ki se s postranskim zaslužkom preživljajo in plačujejo šolnino.

Na sliki vidimo parnik Lozere, ki se potaplja, ko je zadel ob skalovje in se preklal na dvoje. Nesreča se je pripetila v bližini Kerguelen otoka. Posadka se je kljub razburkanemu morju rešila na suho.

NAPAD OBREŽNIH STRAŽNIKOV.

Dva stražnika streljala na avto in težko ranila nedolžnega človeka. — Ljudstvo ogorčeno in zahteva stroge preiskave. — Napadalci morajo pred sodišče.

Buffalo, N. Y. — Jacob H. Hanson, tajnik Niagara Falls lože Elks organizacije, je bil na Lewston cesti napaden od dveh obrežnih stražnikov. Streljala sta na avtomobil, v katerem se je Hanson vozil, od več strelav je bil zadet in se nahaja v kritičnem stanju v Mount St. Mary's bolnišnici v Niagara Falls. Ako ostane pri življenju, bo vse svoje življenje slep. Napadalca se izgovarjata, da sta mislila, da ima v avtomobilu zganje Stražnika sta bila oblečena v "overalls", ko sta zahtevala od Hansona, da ustavi. Ker pa ju je Hanson imel za bandita, je hitreje pognal, nakar sta stražnika odprla ogenj.

Ljudstvo je radi tega silno ogorčeno in zahteva, da se napadalca privede pred sodišče in ju strogo kaznuje. Ljudstvo bo tudi skrbelo, da se stvar ne bo potlačila, kar se navadno zgodi v takih slučajih.

Capt. Frank L. Beck, poveljnik obrežne postaje v Niagara Falls distriktu, sprva ni hotel izročiti napadalca oblasti, storil je to šele, ki je bil prisiljen od višjih oblasti. Več uglednih mož se je priglasilo, da bodo iz svojih žepov trpeli stroške za prosekucijo napadalcev.

New York, N. Y. — V bližini Staten otoka je parnik Cunard čete Caronia, zadel v tovorni parnik Navesink, ki se je potopil; 40 mož posadke se je rešilo, 18 jih je utonilo.

Kairo, Egipt. — V bližini Mansura, je požar uničil neko vas; 230 koč je popolnoma zgorelo, ob življenju je prišla ena oseba, večje število je bilo ranjenih.

Detroit, Mich. — V četrtek, 8. maja, je izginil od doma petletni William Weeks. Domači so bili mnenja, da je bil deček ugrabljen, dasi niso dobili nobenega grozilnega pisma. V ponedeljek, so pa z nekoga tovrstnega parnika videli truplo v vodi in ga potegnili na krov. Bil je mali William. Oblasti so mnenja, da ga je kakšen avto povozil, šofer pa v strahu pred kaznijo, je otroka vrgel v vodo. Tudi ni izključeno, da bi ne bil sam zašel v vodo.

SIRITE "AMER. SLOVENCAN"

KRIŽEM SVETA.

San Diego, Cal. — Zapadne kraje v Zed. drž., kjer je sama puščava, nameravajo spremeniti v pašnike. V ta namen so dobili iz Galapagos otokov petdeset različnih vrst želv, s katerimi bodo delali tozadevne eksperimente.

Curtis Field, N. Y. — Ko je Col. Charles Lindbergh te dni priletel s kratkega poleta na tukajšnje letališče, ga je čakala velika množica ljudi in Lindy je imel težave, ko se je spuščal na zemljo, da ni koga na tla podrli. Policija se je le s težavo prerila z avtom do aeroplana, v katerem je bil letalec, ki je naglo skočil na vozilo. Le malo je bilo tako srečnih, da se je junaka zraka dotaknilo.

Tourcoing, Francija. — Na Colbert tehnični šoli je profesor živnozdravniške vede razlagal dijakom Darwinovo teorijo o evoluciji, nakar je neki dijak vstal in protestiral. Dijak je bil vsled tega izključen iz šole, a za njega se je potegnili ves razred, 40 dijakov je zastrajkalo, niso se hoteli vrniti preje v razred, dokler ni bil profesor odstranjen.

Pariz, Francija. — Na tisoče je ljudi v Franciji, kakor tudi drugod, ki so prišli v vojni ob svojo imetje in so zdaj reveži. Za te nameravajo zdaj v Franciji, kjer se bo dalo, postaviti sirotišnice, kjer bodo dobili oskrbo.

Minneapolis, Minn. — V sobi Minneapolis Athletic kluba so našli mrtvega, z rano od krogle pod srcem, Wendell Heriga, odličnega advokata. V bližini so našli tudi revolver, s katerim je bil ustreljen. Policija si prizadeva priti na sled morilcu.

Bloomington, Ill. — V bližini sodnega poslopja je nastal v neki hiši požar; gasilci so prišli takoj na lice mesta in ogenj omejili, da se ni razširil na druga poslopja. Zgodila pa se je nesreča, stena gorečega poslopja se je zrušila na šest gasilcev, izpod ruševin so izvlekli pet težko ranjenih, enega pa mrtvega.

Riga, Latvija. — Med Poljaki in Litvinci so se odprla pogajanja za neutralni pakt in odškodnino za Vilno, katero so Poljaki vzeli Litvincem. Litvinci Poljake tako sovražijo, da mora policija stražiti poljske delegate.

BOMBNI NAPAD NA POSLANCA.

Detroit, Mich. — Niso le v Chicagu bombni atentatorji, pač pa tudi v Detroitu. Lahko tudi mogoče, da so bili iz Chicago importirani. V ponedeljek zvečer je počilo v hiši drž. poslanca Roberta Teagana. Eksplozirala je bomba, ki je spodnji del hiše zelo poškodovala; Teagana, ženo in štiri otroke je vrglo s postelji, nikomur pa se ni nič pripetilo. Detonacija je bilo slišati daleč naokoli. Teagan ne ve vzroka, zakaj imajo piko na njega.

Naročite najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Iz Jugoslavije.

LJUBEZENSKA ŽALOIGRA V BOHINJU. — TRGOVSKI ZASTOPNIK USTRELIL NATAKARICO; BILA JE TAKOJ MRTVA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Umor in poskus samoumora v Bohinju.

V soboto, 14. aprila zvečer, se je v Bohinju odigrala zopet ena tako zvanih "ljubezenskih žaloiger", kakor se jih že zadnje čase v naših krajih že več pripetilo. Trgovski zastopnik, 35letni Zdravko Deleja, je v soboto ob 10 zvečer med vase-ma Bohinjsko Bistrico in Kam-njami, na poti do Bohinjskega jezera ustrelil z dvema streloma 28letno natakario Ljubico Likarjevo iz Ljubljane, s katero je imel dalj časa ljubavno razmerje, nato pa je ustrelil še sebe in se težko ranil v prsa nad srcem. Ljubica je bila takoj mrtva, dočim so ljudje našli Delejo težko ranjenega na tleh. Delejo so nato takoj prepeljali v ljubljansko bolnico. Pokojna Ljubica Likarjeva je bila pred meseci nastavljena v neki ljubljanski kavarni kot plačilna natakario. Pozneje je vze-la v najem gostilno pri "Zlatorogu" v Gosposki ulici. Zdravko Deleja, s katerim je imela Ljubica že delj časa ljubavno razmerje, je naenkrat postal ljubosumen na Ljubico, ki se ga je pričela izogibati. V soboto popoldne je prišel Deleja v gostilno "Zlatorog" in tam pustil za Ljubico neko pismo, ki ga je policija v nedeljo zaplenila. Tam je zvedel, da se je Ljubica odpeljala v Bohinj. Deleja se je s popoldanskim vlakom odpeljal za njo. Izvabil jo je na cesto, kjer jo je z revolverskimi strelji umoril in je nato ustrelil še sebe.

Nepovabljen gost.

Veletrgovec z železnino g. Zalta iz Ljubljane ima v Sav-ljah tik pod vasjo lično vilo, obdano z lepim, zarastlim smrekovim parkom. Vila je od drugih hiš oddaljena in tekem zime nihče ne prebiva v njej. To je izvohal mlada, komaj 16letna Nežika in se lepo naselila vanjo. Nanosila si je raznih jestvin in pijač ter drugih stvari in si sploh svoje bivališče kar moč udobno uredila. Po dnevi se je klatila okrog, po malem tudi kradla, če je kje kaj mogla, z nočjo pa je prišla domov — v vilo. No, za tega nepoklicanega in neprijetnega gosta je pa prekmalno zvedel gospodar vile, g. Zalta, ki je zadevo naznanil črnuški orožniški postaji, da mu gosta na kak način deložira. Orožniška patrulja je Nežiko zasačila prav v pasti, baš ko se je gostila v nedeljo dopoldne z obilnimi zalogami svoje kuhinje. Orožniki so pri tej priliki ugotovili, da si je deklica nanosila v vilo vseh mogočih stvari, celo sodček vina so našli. Pri prihodu orožnikov pa jih Nežika ni čakala, ampak urno skočila skoz okno in čez plot ter bežala proti Savi. Šele čez Savo sta jo končno orožnika ujela, jo aretirala in odpeljala na črnuško orožniško postajo, odtod pa v Ljubljano v sodne zapore. Nežika M. je rojena na Jesenicah. Delo mrzi

Samoumor.

Radi finančnega poloma je izvršil samoumor ugledni split-ski mešan in trgovec Anton Matuljša.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00

100 Lir	\$ 6.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust Poštnina je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali po brosovanju. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 485 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEZ

vi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1881.

znaja vsak dan razen nedelje, popoldne in dnevo po pramitkih.

Iskava in tiska: **DINOST PUBLISHING CO.**
Naslov uredništva in uprave:
49 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Warocnina: \$5.00
za pol leta 2.50
za Chicago, Kanada in Evropo: \$6.00
za celo leto 9.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu: čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov vredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Politika in politične sanje.

Vsak narod ima svoj poseben narodni značaj. Ta značaj je del njegove narave, in po meri svojega narodnega značaja se kaže narodno udejstvovanje v javnem življenju. Človeška družina bi bila zelo dolgočasna, ako bi imeli vsi narodi isti značaj; vse bi šlo po nekakem enostavnem kopitu. Značaj bi se ne kresali med seboj, vsaka narodna ambicija bi zastala, in ker bi zastala vsaka borba, bi zastalo tudi življenje. Zgodovina priča, da so najbolj napredovali oni narodi, ki so stali v neprestani borbi z naravo za svoj obstanek in svoje življenjske potrebe.

Narodom je med seboj potrebna neka tekma, da življenje narodov ne zastane. Tekma ima podlago v narodnem značaju, in narodni značaj je, ki silni narod k udejstvovanju in življenju.

Udejstvovanje narodnega značaja se kaže v dvojni meri. Vsak narod živi življenje zase, v okviru svoje narodnosti. Tu se prikažejo narodne vrline in narodne hibe, vse posledice značaja in ravnanja potom narodnega značaja. Noben narod pa ne živi sam zase. Ima sosede, živeti mora z njimi, z njimi občevati, morda se z njimi meriti, ako pridejo kakšni interesi navskriž. Pri tem različnem medsebojnem občevanju pride narodni značaj do prav posebne veljave. Močan značaj bo uspel, slaboten podlegel.

Slovani smo velikomno debljo z mogočnimi vejami. Deblo ima nekaj skupnega, vsaka veja pa svoje posameznosti. Govorimo lahko o nekem slovanskem značaju, razločujemo pa poleg tega skupnega značaja tudi posebnosti še vsake slovanske veje, toraj lahko govorimo in razločujemo ruski, češki, hrvaški, slovenski značaj . . .

V skupnem slovanskem značaju prevladuje neka sanjavoost, mehkoča. Govorimo o mehkem slovanskem srcu. Kdor posluša slovanske narodne pesmi, bo takoj zapazil to mehkočo, rahločutnost slovanskega srea. Nikakor nam ne manjka intelektualne razsodnosti, vendar pa mehko srce prevladuje. Posledica je, da zaide najprej Slovan na pot neke sanjavoosti, se udeja idejam, ki so pač za srce, a ne prenesejo stroge sodbe razumnega raziskovanja.

Zivljenje se javlja v političnem udejstvovanju. Najmanj na mestu je mehka sanjavoost v politiki. Politika je strogo začrtanje neke smeri, ki zasleduje z jekleno doslednostjo gotove namene. V politiki mora prevladati razum, intelektualno razsojanje in preudarjanje.

Nositeljica politike je ideja, naziranje. Ako ideja ne prenese sodbe stroge razumne kritike, ni za kako politično udejstvovanje, in politika bo zašla, postane napačna, je kvarljiva. Še več. Ideja sama na sebi more biti lahko dobra, resnična, a ni za realno življenje, ker življenje računa tudi z okolnostmi, razmerami, in razmere so pogostoma take, da ne pripuščajo uresničenja kake na sebi dobre in koristne ideje. Navadno pravimo, da taka ideja ni praktična.

Najbolj so kvarljive ideje, ki zelo prija srca, se zdijo idealne, lepe, ampak niso resnične. Posebno prija take ideje slovanskemu narodnemu značaju, ki je zelo dostopen sanjavoosti.

Od kake priljubljene ideje človek le nerad odstopi, ker mu pač ideja prija. Tako krasno bi bilo, ako bi šlo vse po taki ideji! Ampak ne gre, ker je ideja pač na sebi neresnična, ali najmanj ni za realno življenje.

Vzemimo idejo, kakršna je zastopana v socialističnem političnem naziranju. Posamezniki so skušali idejo uresničiti v praktičnem življenju. Nikakor ni šlo. Ampak nočejo pripoznati, da je ideja napačna, pravijo samole, da so idejo hoteli uresničiti ljudje, ki niso imeli praktičnih izkušenj, so bili idea-

listični sanjači. Pa so skušali idejo uresničiti bolj praktični ljudje, in zopet ni šlo, ker so zadeli na človeško sebičnost, in ni bilo one potrebne požrtvovalnosti, ki bi dovedla idejo do uresničenja. In zopet ni bila ideja kriva, ko ni mogla prinesiti potrebne požrtvovalnosti, temveč so krivdo zvalili na sebičnost, ki naj bi se izruvala, odstranila, pa bi šlo. So pa zopet le sanje, in bodo ostale sanje.

V Rusiji so se prikazale vse razmere za uresničenje ideje zelo ugodne. Zastopniki ideje so dobili vse v svojo oblast, ves državni aparat jim je na razpolago. Ampak ne gre in ne gre. Pa nikakor ne odstopijo od ideje, nočejo pripoznati, da bi bila ideja napačna, sanjava, iluzija, pravijo le, da svetovne razmere niso take, da bi se mogla ideja uresničiti. Ko se bodo razmere uredile po ideji, potem bo šlo . . . Tako se sanja v politiki naprej in naprej na veliko škodo tistim, ki od take politike pričakujejo vse. Gotovi elementi imajo od take sanjave politike svoj trenutni dobiček, ker je to voda na njihov mlin, ker od sanjave politike živijo, narod pa upa in upa, in si s takimi praznimi upi podkopa tla, na katerih stoji.

Politika je potrebna, ker je pač življenje. Mnogokrat pa ni zanimanja za politiko, kjer bi bila politika na mestu, pač pa je politike le odveč, kjer se politična stremjenja nikakor ne morejo uresničiti, ker pač slonijo na golih političnih sanjah.

Slovencem v Ameriki in Slovanom sploh manjka praktične politike, odveč je pa med njimi sanjava politike. Ves svet hočejo reformirati po svojih idejah, ampak nase pri tem reformiranju popolnoma pozabijo. Odveč je golih sanj, pre malo pa razumnega, doslednega stremjenja. Narodi z drugim narodnim značajem nekaj dosežejo, Slovani zaostajajo za njimi, pa sanjajo naprej in naprej in sledijo takim, ki jim prodajajo politične sanjske — bukve.

GLAS IZ BUTTE.

Butte, Mont.
Prav malo dopisov beremo iz Butte, zato sem se namenila poročati par vrstic jaz.

Zimo smo imeli hudo in dolgo, pa končno so tudi k nam dospeli gorkejši dnevi in z njimi ljuba spomlad, ki se je seveda že zdavnaj uradno proglasila v deželi, ali v dejanju jo še dolgo ni bilo.

Ker mi je tudi naročnina potekla, zato pošiljam svoto \$5 še za eno leto naprej, ker ne bi rada, da bi mi kaka številka tega priljubljenega lista izostala. Ta list je v resnici tako zanimiv in prinaša toliko lepih novic, da bi ga morala imeti vsaka slovenska hiša.

Kar se tiče našega društvenega življenja, prav lepo napredujemo. Društvo sv. Ane št. 208 KSKJ. je priredilo na Velikonočo igro "Čašica kave" in "Prisiljen stan je zaničevan". Igralci so častno rešili svoje naloge. Naredilo se je čistega dobička za blagajno \$200.00.

Tu imamo tudi lepo novo cerkev Božjega Odršenika. Blagoslovljena je bila ravno na novo leto.

Ako ne bote g. urednik vrgli mojega dopisa v koš, se bom še katerikrat oglasila. Pozdrav vsem čitateljem tega vloga lista.

Theresa Mihelich.

"BUNCO PARTY."

Chicago, Ill.
Najljubnejše vabimo vse stare in mlade iz Chicage, Berwyna, Cicero in South Chicage, da se udeležijo "Bunco party" v šolski dvorani v četrtek, 10. maja. Vrata se odpro ob 7. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen za naše č. šolske sestre, gotovo ne bo nobenega, ki ne bi tega vabila

no?!
— Kako ne! Tam sem se sukal krog nje, ne da bi vzbudil sum . . .
— Čudim se!
— Včeraj me je vendar videl v uniformi nosača, z rumenimi brki in velikim brado . . .
Torej, da se vrnem k zadevi, dr. Popp je vzel vozni list za dolgo potovanje, ki ga je prejšnji dan naročil . . . Iz pisarne sta šla v Kopalniško ulico. Voz povsod za njima . . . Na ogulj Kronske ulice je dr. Popp izročil spremljevalki neki listič, nakar je ta odšla v apoteko. Čez pet-šest minut je prišla ven, z doktorjem je izpregovorila par besed, potem se vsedla v voz in se odpravila.

— Kam?
— V Malo Pesto.
— Torej se je peljala domov . . . To je vse?
— Najvažnejše je še zadaj . . . Ko sta

prosim, da bi jih kar v dvorano prinesle.

Na svidenje in s pozdravom,
Jennie Terselich.

KAJ JE NOVEGA V AMERIKI BELI LJUBLJANI?

Cleveland, O.
Iz stare domovine je nas posetil Dr. Vinko Šarabon, profesor iz Ljubljane, kjer poučuje na višjih šolah mlade dijake zgodovino in zemljepisje. V terek je kazal v dvorani nove slovenske šole sv. Vida slike naših lepih slovenskih krajev doma. Obenem je imel predavanje, katerega se je priložilo udeležilo lepo število udeležencev. Dr. Vinko Šarabon je zelo učen mož zlasti v športnih strokah in je tudi športni urednik ljubljanskega dnevnika "Slovenca". Njegove slike, ki jih kaže, so nekaj posebnega, ki more zanimati vsakega našega rojaka. Iz davnih dob sem do sedanjih modernih časov vas popeljal s svojimi slikami. Kaj takega res še nismo imeli prilike videti.

Dr. Šarabon je odšel takoj včeraj proti Chicagi, kjer se bo ustavil pri sv. Štefanu in tudi tamkaj priredil enako predavanje in kazanje slik. Vrlemo našemu rojaku Dr. Šarabonu kličevo: z Bogom in iskrena hvala za Vaš trud, s katerim ste pozivili našega slovenskega duha, da je v njem zagorela zopet na novo neugasena ljubezen do domače grude, na katero se spominjamo v duhu sleherni dan. Bog živi in pozdravljeni!

Smrtna kosa. — Umril je Anton Povše, 57 let star samec, stanujoč na 1615 E. 43rd St. Rojen je bil v vasi Dubindol pri Toplicah na Dolenjskem. Tu zapušča svakinjo Mary Povše, nečaka John in Alojzij ter nečakinjo Mary, v stari domovini pa sestro Mary. Bil je član društva Naprej št. 5 SNPJ. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v sredo dopoldne ob 7:30 pod vodstvom Grdina in sinovi pogrebnega zavoda. Bodi mu blag spomin, preostalih pa naše iskreno sožalje!

LEPI MAJ, KRASNI MAJ . . .

Chicago, Ill.

Tudi v našem mestu je nekoliko ponehala tista neprijetna burja in solncece je pričelo prav lepo sijati ter ogrevati našo zemljo in naše utrujene kosti. Mesec maj je — oziroma bi moral biti, najlepši mesec v letu, katerega se mora vsak človek, bodisi mlad ali star, veseliti. Solnce sije na vse ljudi enako — bogate ali revne, tudi delavcem sije, in ne le našim izkoriščevalcem.

Delavske razmere v Chicagi so jako slabe in delo se težko dobi. Plače so tako pičle, da ne odgovarjajo razmeram, kajti draginja je velika.

Na društvenem polju smo še precej delavni. Imamo več društev, ki spadajo k raznim jednotam in zveзам. Imamo tudi dva samostojna društva: Zarjo in Sv. Mohorja. Oba lepo napredujeta in nudita članom vse dobrote podpornega društva ter skrbita tudi za zabavo članov in prijateljev društev.

Zensko društvo Zvezda št. 170 JSKJ. bo priredilo 12. maja, to je v soboto zvečer, ob priliki tretje obletnice svojega obstanka, veliko plesno veselico v Poljski dvorani na 2221 West 22. cesti. Odbor je prišlo na delu, da preskrbi vse, kar je potreba za veselico, da bo vsak udeleženec zadovoljen. Za lačne in žejne ter plesateljne bo v polni meri preskrbljeno. Vabimo torej vsa chikaška društva in sploh vse rojake v Chicagi in okolici, da se naše prireditve prav v obilnem številu udeležijo. Glejte v tej številki A. S. tozadevno vabilo!

Na svidenje dne 12. maja!
Odbor.

JUNAŠKI DOKTORSKI IZPIT

V Ženevi je študiral medicino reven francoski dijak, ki se je pripravil za zadnji izpit. Par tednov pred izpitom pa ga je v jutranji megli povozil avto, ko je hotel prekorajčiti ulico. Zlomilo mu je kost v zgornjem stegnu, dve rebri, počila mu je lobanja in tudi drugače je bil po vsem telesu poškodovan. Prenesli so ga v bolnico, kjer mu je vodilni zdravnik povedal, da bo trajalo zdravljenje najmanj šest mesecev. Mladi mož je ugovarjal, kolikor so mu dopuščale moči. Nato ga je obvladala mrzlica. Stanje se mu je polagoma toliko izboljšalo, da je mrzlica popustila. Tedaj je prosil glavnega zdravnika, naj bi mu omogočil, da bi se mogel udeležiti izpita na univerzi, kajti nima sredstev, da bi študiral še eno leto. Zdravnik je privolil. Ko se je na določeni dan zbral izpitni kolegij v vseučiliški dvorani, so prinesli na nosilih mladega dijaka vsega v povoih in ga postavili pred mizo izpitnega kolegija. Zraven njega je sedel zdravnik in ga ostro opazoval. Tako je hrabri Francoz položil svoj pisмени izpit, in sicer zelo dobro. Sedaj je preostala še ustmena izkušnja, ki je v Švici mnogo težja. In zopet so prinesli dijaka na nosilih pred izpitni kolegij. Izpit je trajal dve uri. Ko se je dovršil in so nosila dvignili, je bil bolnik tako slab, da je hromaj še dihal. Toda na ustrah mu je bledele radosten smehljaj: prestal je izpit z izvrstnim uspehom in si priboril doktorsko diplomu.

SREČEN MUSSOLINI.

Stara, a bogata Egipčanka je hotela kljub svoji brezposelnosti zasloveti po svetu. Obenem bi bila rada dopovedala Mussoliniju, da ga občuduje. Stori la je to na ta način, da je imenovala Mussolinija za svojega dediča. Mussolini se seveda oporoke ni branil in iz Egipta je potovalo v Rim pet milijonov lir.

— Paris, Ill. —

Vlak je zadel v avto, v katerem sta se vozila Sylvester Duck, star 87 let, veteran civilne vojne in njegova 61 letna žena. Avto je potisnilo daleč proč in oba sta bila na mestu mrtva.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Prizor iz lawndalske redakcije. — Bilo je v soboto na Lawndale. Volek pristopila v svoj urad. Tiskarski vajence mu prinese jutranjo izdajo teške. Vsede se na svoj redakterski stol, razgrne list in bere Zafriknikov članek: "Laž ima kratke noge . . ." — "Malo pokajšlja, pljune ter pravi: "Aha, zdaj imajo pa očka beredo!" ter bere. Ko prebere, se nerazumno obrne: "H . . . aizenp . . . narski ga je spet polomil. Kaj se štuli stavec, ko vendar nima nobenega spomina, niti toliko, da bi vedel, kaj v enem stavku prej zapiše, da v drugem istega ne pobije. To je od sile . . ."

V tem trenutku pripravi stari Jože in pokuka v Volekov redakterski cimer. "No, al ša beres, zdaj sem pa dal tistemu klerikalnemu Jeriču po duši." "Ha, hahaba, slabo si . . ." mu odgovori Volek.

"Koga h . . . ali ti tudi z njim držiš?"

"To ne očka, ampak kadar se komu očita, da ima njegova 'laž' kratke noge, tedaj se teba, da njegov ugovor stoji vaj na tako kratkih nogah, kakor njegova 'laž'. Ta tvoja laž, Jože, pa sploh nobenih nog nima. Vsak, ki bere tvoje besede, in oprosti mi, naravnost surovnjaško pisane laži in zmerjanja, pa vidi, da tvoje laži pa še sploh nobene noge nimajo!" in Volek je jezo pljuval v stran.

"V čem vidiš to, kar govoriš?" — ves jezen vpraša Zafriknik.

"Ha, v čem? Še vragaš? Pogledaj no skozi tvoj cvikar, Jože, tu-le tale dopis iz Mohandul, vendar piše br. Želo, predsednik našega lokalnega društva: 'Če pravš, da je bil pisal klerikalni urednik A. S. P . . . ali nisi imel vendar toliko volje v glavi, da bodo vendar ljudje brali to in ono in tako, ko bodo že samo tvoj surovnjaški članek brali, bodo videli, da tiči laž v vsaki tvoji besedi. Tako se pa že ne sme dati ujeti noben časnikar. Sem pa že mislil, da imaš več soli v glavi. Člani naše jednote bodo vendar sprevideli, da jih hačes kar pri belem dnevu imeti za norce. To vendar nam škoduje in jemlje ugled," tako ga je očeval Volek.

Jože je premetaval debel čik v ustih, ves nerazoren je bil in odgovoril: "Že prav, saj me ne bote dolgo, bom pa resigniral na prihodnji konvenciji . . ."

Volek: "Pazi, da ti ne bod še prej bree dali, kar je sigurno, če boš take kozle streljal po tvoji zafurni fihel!"

Nato sta se razšla oba jezna in nervozna, ter s tem samo dokazala in izpričala, kako sta "poštena" in kajpada tudi "resnicoljubna" v polemikah.

Previdno. — "Ali me imaš za tepca?" — "Nikakor ne, še na misel mi ne pride! Samo včasih se človek moti!"

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

* PODLISTEK *

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman.—Iz madžarščine prevedel F. Kolenc.

— Vse se je tako zgodilo.
— Ti pa, kakor se to spodobi za spretne detektiva, si šel na led.
— Kaj drugo sem hotel?
— Nesrečnež! Ali veš, komu si izročil sporočilo dr. Deziderija Popp?
— Dr. Dezideriju Popp! — Ko sem prišel na ulico, sem zagledal vozniaka. Vprašam ga: "Na koga čakate, prijatelj?" Vzurjate mi, malo je manjkalo, da nisem pa-

del, kakor sem dolg in širok, ko sem izvedel od njega, da čaka na doktorja iz Praterske ulice. No, sem rekel sam pri sebi, sedaj sem pač naletel! Kozla sem ustrelil.
— Sram te bodi! In vseeno upaš pred mene priti?
— Niti besedice ne bi slišali več o meni, ako napake ne bi bil popravil.
— Kako?
Danes zjutraj ob pol devetih sem šel proti Zrinjski ulici, ko se v Dorottya ulici pojavi pred menoj dr. Deziderij Popp. S črnooblečeno, debelo žensko je šel.
— No in?
— Odločil sem se, da njima sledim. Kaj, če bi doznal za kako važno stvar, s katero bi pomiril mojstra . . . Za parom je šel voz; gotovo sta malo prej izstopila iz njega. Doktor je stopil v Cookov prometni urad, spremljevalka pa je zunaj ostala.
— Se razume, da si šel za njim v pisar-

no?!
— Kako ne! Tam sem se sukal krog nje, ne da bi vzbudil sum . . .
— Čudim se!
— Včeraj me je vendar videl v uniformi nosača, z rumenimi brki in velikim brado . . .
Torej, da se vrnem k zadevi, dr. Popp je vzel vozni list za dolgo potovanje, ki ga je prejšnji dan naročil . . . Iz pisarne sta šla v Kopalniško ulico. Voz povsod za njima . . . Na ogulj Kronske ulice je dr. Popp izročil spremljevalki neki listič, nakar je ta odšla v apoteko. Čez pet-šest minut je prišla ven, z doktorjem je izpregovorila par besed, potem se vsedla v voz in se odpravila.
— Kam?
— V Malo Pesto.
— Torej se je peljala domov . . . To je vse?
— Najvažnejše je še zadaj . . . Ko sta

mi izginila izpred oči, sem šel v apoteko in sem poklical na stran pomočnika. "Gospod," sem rekel, "Daniel Kopek, tajni detektiv sem. Glejte legitimacijo!" — "Kaj želite?" — "Nekoliko prej je bila tu črnooblečena gospa. Ali bi lahko izvedel, kako zdravilo je dala delati?" — "Rad povem, tem bolj, ker se mi je zdelo ženino vedenje zelo sumljivo. Bila je zelo nervozna in nepotrepljiva. V silo je tu pozabila recept, ki je še povečal moj sum!" — Recept mi je brez obotavljanja izročil . . .
Tuzar ga je prečital:
Re.
Sol. ars. Fowl.
gr. 20.00
Ds.
Dnevno 10 kapljic.
18. X. 88.
Dr. D. Popp.
— Jaz se na to ne spoznam.
— Jaz se tudi nisem mogel spoznati. —

Slutil sem, da mora biti recept velike važnosti, zato sem prosil pojasnila. On mi je vse razložil . . . Solutio arsenicalis Fowleri se je izkazal," je rekel, "kot dobro sredstvo zoper slabokrvnost, vodenocišta tekočina. Bolnik ga vzame dnevno deset kapljic v pol kozarca vode. Maksimalna doza je 1.2 grama. Kar je nad tem, je hitro moreč strup. Ako hočejo koga spraviti s sveta, zlijajo 20 gramov v pol kozarca vode; pri tem se barva vode ne izpremeni. Bolnik ga nič hudega slutec izpije in smrt sledi v par trenutkih." Zahvalil sem se pomočniku za razlago in hitel na glavni komisariat, da bi vas poiskal.
— Zelo dobro! — Postoj! — Naj nekoliko razmišljam! — Lahko greš z menoj; zabičam pa ti, da ne črhneš niti besedice. Zapustila sta poslopje glavnega komisarijata in Tuzar je med potjo razmišljal o tem, kar je slišal od orjaka.

Z evropskih političnih polj.

Odkar sta grška in romunska zunanja ministra sklenila 21. marca v Zenevi razzodiščno in pogodbo o nenapadnosti, niso prenehale govorice, da se pripravljata nekaj novega v diplomatskem svetu. Te vesti so dobile nazornejšo obliko z velikonočnimi sestanki zunanjih politikov z Mussolinijem. Grški in turški zunanji minister sta svoje razgovore nadaljevala v Italiji sprčo italijanskega diktatorja. Tajno se je odpeljal v Benetke tudi madjarski ministrski predsednik Bethlen, pa tudi se je mudil v Italiji poljski zunanji minister Zaleski. K tem se je pridružil še bolgarski zunanji minister Burov, katerega je obiskal Tevfik bej v Sofiji, ko se je vračal iz Italije v Turčijo.

Razumljivo, da je evropski tisk planil po koncu in začel pisati o novi obkroževalni politiki napram Jugoslaviji, zlasti še radi spremljajočih okolnosti na jugoslovanskih mejah: Albanško-italijanska carinska unija, katere prva bodoča etapa naj bi bilo carinsko zaprtje, ki se mnogokrat v zgodovini ni ravno mirno končalo; oziroma bi Italija pod carinskim plaščem utihotalpala v Albanijo živi in mrtvi vojaški material, v kolikor ga ne more očitno. Albanija je zaprla za nekaj časa meje in se izgovarjala na tifus; najnovejša pa naj bi bilo zaprtje grško-jugoslovanske meje. Posebno pa je padlo v oči, da se Jugoslavija ne pogaja z Italijo tako očitno kot druge države in za marsikoga je bil sklep gotov: Ker brez Jugoslavije, gre torej najnovejša diplomatska ofenziva proti Jugoslaviji.

Drugim ni šlo v glavo, kako bi bilo mogoče in enkrat združiti države, katerih interesi so bili do sedaj skoraj nepremostljivo nasprotni. Turčija in Italija, ste bili, odkar je Kemal paša proglasil malo Azijo za brezpopojno turško narodno posest, kamor se nima nihče vmešavati in odkar se je Italija postavila v vprašanju Mosula absolutno za Anglijo, ne ravno prijateljici. Turčija in Grčija sta se vojskovali in tudi to so kakemu dobremu sporazumu na potu gore težav. Modrejši kot Salomon pa bi moral biti, kdor bi sprjaznil Madjarsko in Rumunijo, da bi istočasno ustregel madjarskemu iredentizmu ter obstoječemu romunskemu posestnemu stanju. Zato je nastala verzija, da ima vladavina kot taka nekaj skupnega z istovrstnimi somišljeniki. Če je mogoča ozka vez med komunističnimi državnimi zadržanostmi, zakaj bi ne bila med desničarsko - avtokratičnimi diktatorji?

Med vrsticami se je dalje mnogo bralo o pojačenem angleškem vplivu na kontinentu: Mussolini naj bi plaval v teh vodah. Angleška diplomacija je bila neprestano na delu, da odvrne Turčijo od Rusije; zato ji je dala tudi posojilo. Angleži so hoteli izpodriniti francoski vpliv iz Poljske. Znano je, da se je v tej zvezi govorilo o podkarpatski Rusiji, ki naj pripade Poljski, da dobe tako Poljski neposredne zveze z Madjari, ki so itak angleški varovanci. Znano je tudi, da vodi grško zunanjo in notranjo politiko Anglija, da je iste

vpliv zelo jak tudi v Bolgariji, da o Italiji sploh ne govorimo. Torej ekspanzivna angleška politika.

Z italijanske strani se naglašaja, da gre za italijanski vpliv v sredozemskem morju in za razbitje male antante, k čemur naj bi pripomogla ravno Poljska s tem, da soglasi s Mussolinijevo spremembo Trianona, kar pomeni praktično povečano Madjarsko. Italija naj bi nudila Poljski kot protiuslugo garancijo njenih meja proti vzhodu in zapadu — komunistom in germanski maščevalnosti. Iz krogov, ki redno posečajo Zenevo, pa se namiguje, da hodi Mussolini svojo pot. Kot se v Zenevi razgovarjajo Chamberlain-Briand in Stresemann, tako se hoče v svojem lastnem delokrogu vrteti Mussolini sam.

Vsi komentarji pa dokazujejo, da plava javnost v popolni nejasnosti. Morda pripravljata Mussolini le teren za eventualni lasten blok skupaj z Anglijo? Morda se hoče kot avtokrat le osebno informirati in ne vedo niti njegovi poslaniki njegovih namer? Ali hoče prisiliti na francosko-italijanska in jugoslovansko-italijanska pogajanja? Ali pa imamo opraviti z njegovo znano intuitivnostjo, ki je dvignila že mnogo prahu, a malo praktičnih posledic?

Gotovo je, da tudi zunanja politika ni nikaka zakonska vez, ki bi ne fluktuirala in napadala, kar je še nedavno blagoslovljala. Gotovo je tudi, da so v Evropi nove kombinacije na vidiku; da je n. pr. reparacijski agent Parker Gilbert šel od Poincaréja v Rim, kamor je istotako prišel nemški finančni minister dr. Koehler! Kjer pa gre za reparacije, gre tudi za politiko. Istotako je gotovo, da zveze ne nastajajo tjavanen, da je evropsko stanje v glavnih obrisih ustaljeno. Zato podčrtavamo najmerodajnejši politiki ohranitev obstoječega, mir, normalen razvoj. Pri vsem tem pa je jasno, da so te poteze misel male antante le še utrdile in da se Jugoslavija, če tudi ne tako glasno, z Italijo mirno in svobodno pogaja. Končni, vesplošni sporazumi, ne samo glede posameznih konvencij, bi bil obema državama le v prid.

DIŠEČ GLASOVR.

Norvežan Byrdens je izumil poseben "simfoničen glasovir", ki spominja na cerkvene orgle. Razen godbe proizvajata ta čudne instrument tudi dišave, ki so ubrane v doslednosti popolna kromatične lestvice. Poslušalci bodo tedaj akorde vohali. Tipke so razdeljene v pet oktav in glasbeni harmoniji strogo odgovarjajo posebne sode. Vsebujejo dišave v sledečem redu: vijolice, hiacinte, smrečje, vrtnice, španski bezeg. Ti temeljni zložki dovolijo najrazličnejše kombinacije in polutonske mešane okuse. — Zvok vpliva na uho, zvok je gibanje zraka. Naravno je tedaj da obenem uživa glasbo še bolj občutljivi nos, če je napojen gibajoči se zrak z primerno snovjo. Lunina sonata se bo zdaj igrala s pomočjo nočnih vijolic, Griegllove nordijske romance bodo dišale po borovcih, razgretim v solncu

ZELEZNIŠKA NESREČA V PARIZU.

V Parizu, v bližini Marcadet mosta, se je pripetila železniška nesreča; petnajst oseb je bilo ubitih in 21 ranjenih. Slika nam predstavlja prizor na mestu nesreče, ko so že trupla odstranili in za ranjence poskrbeli.

To in ono iz širokega sveta.

PETSTO LET JO ŽE PIJEMO.

Izmed vseh pijač in živil je danes kava najbolj razširjena in najbolj priljubljena. Z njo se sladkajo in poživljajo revni in bogati, mladi in stari; med znanstveniki in umetniki pa je mnogo takih, ki jim je črna kava kakor gonilna sila. Vse zdravniško svarjenje pred ljudem je postala ljuba in draga, da brez nje ne morejo več prebiti.

Ta ljuba rujava pijača praznuje sedaj 500 letnico, odkar je človek odkril njene lastnosti in se naučil jo uporabljati. Srednjeveški učenjak Faustus Naironi, ki je bil v 17. stoletju profesor kaldejsčine in starosirščine v Rimu, poroča po starih virih o kavi naslednje:

V letih 1425 do 1439 je pastir v Etiopiji svoje črede v logu, kjer je raslo grmovje in cela masa drevesa temnozelenimi blestečimi listi. Pastir je tekoma časa opazil, da njegove živali, ako jih je pasel v tem logu, vso noč niso zapale, marveč so ostale sveže in živahne. Nekeč je povedal to menihom v bližnjem samostanu. Menihi so sklepali, da mora to povzročati krma. Trije izmed njih so šli s pastirjem na označeni pašnik in vzeli seboj več zveznjev vej tam rastočega grmovja, katerega seme je ravnokar dozorelo. Doma so delali menihi z zrnci razne posejke, a nič posebnega se ni dalo dognati. Končno je pa kupular predlagal, da bi se zrna sprajžila kakor žito. Tako je tudi naredil: sprajžena zrna je stolkel in jih izlužil v vreli vodi. . . In tisto uro je človeštvu prvič okušal poživljajoči, nenadkriljivi duh črne kave. Poslej so menihi uporabljali črno kavo kot poživilo in zdravilo, najprej zase, potem pa tudi za romanje, potnike in trgovce, ki so jih gostoljubno sprejemali in jim ljubeznivo stregli. Trgovci so kavo kmalu raznesli križem sveta. Najprej se je razširila v Mali Aziji, od kod se jo prinesli v Evropo Benečani. Učeni dr. Prosper Alpinus, ki se je seznanil s kavo v Turčiji, je postal njen vneti zagovornik in razširjeva-

lec. Okolu leta 1640 govore že mnogostevilne beneške listine o kavi. Leta 1671 se je v Marseilleju otvorila prva kavarna. Slovit svetovni potovalec Thevenot je prinesel kavo v Pariz leta 1658 in 1672 se je na trgu Faubourg Saint-Germain otvorila prva pariška kavarna. V Londonu pa je bilo leta 1693 že nad 3000 javnih kavnarn.

Znamenito v zgodovini kave je bilo leto 1728. Tedaj so namreč imeli v Braziliji prvi izdelek na prvi kavni plantaži. Poslej je postala Brazilija najbogatejša zalagateljica kave za Evropo in Ameriko. Zato letos po pravici slovesno praznuje dvestoletnico pridelovanja kave.

RUSKI SAMOMORILSKI KLUB V BERLINU.

V Berlinu je 21 letni Rus Aleksej Franki ustrelil svojo 22 letno rusko prijateljico Kaminskajko in nato še samega sebe. Ob tej priliki je prišlo na dan, da obstoja v Berlinu med tamkajšnje rusko mladino samomorilski klub, katerega člani imajo vsi namen, da se čimprej poslovijo od življenja. Na zunaj nastopa klub kot dijaško društvo. Pomanjkanje in brezdomovinstvo ugonabljata ruske emigrante duševno in telesno.

UKRADEL IN SKRIL.

Meseca februarja tekočega leta je neka bogata dama v Londonu izbrala pri tamkajšnji podružnici nekega pariškega zlatarja niz krasnih biserov, vrednih nad šest milijonov frankov. Te bisere je vzela s seboj v Pariz, kjer se je pa skesala in jih ni hotela kupiti. Nesla jih je v glavno trgovino in prosila, naj bisere poljšjejo nazaj londonski podružnici. To se je tudi zgodilo. Toda biserov v Londonu ni bilo, pač pa je neki gospod prejel pod isto številko prazno škatlico. Biseri so bili za visoko vsoto zavarovani in dotična zavarovalnica je razpisala 10.000 funtov nagrade za tistega, ki bi tatu odkril. Pariška in londonska policija sta začeli mrzlično poslovati, toda dolgo časa ni bilo najti nobene sledi. Končno je pa pa-

riška policija le dognala, da je bil na pariškem uradu, kjer so bili biseri oddani, zaposlen uradnik, ki je bil prejšnje dni izgubil velike vsote denarja. Povabili so ga na policijo in ga po dolgem zaslješanju tako omečali, da je slednjič tatvino priznal. Rekel je, da je bil zavojček z bisernim nizem poškodovan, tako da se je videla vsebina. To ga je nagnilo, da je zavojček odprl, bisere vzel, potem pa prazen zavojček odpravil v London, da bi zabil sled. Niti sanjalo se mu ni, kako dragocnost je ukradel. Ko je zvedel iz časnikov vrednost biserov, se jih ni upal prodati, marveč se je peljal k svoji materi v Toulouse in jih spraval v žep stare suknje. Dejansko so našli na označenem mestu vse bisere nedotaknjene. Tako se je pariška policija znova proslavila.

ARABEC S KUŠČARJEM.

Aravec Izmael Rafi v Biskri si je želel izboljšati dohodek, toda kako? Mislil je in mislil, končno pa si tudi izmislil. Ujel je velikega puščavskega kuščarja, ki ga imenujejo "varan". Ta žival je s svojimi silnimi zobmi tudi človeku nevarna. Ben Rafi je kuščarju izdril zobe, tako da ni bil več nevaren. Potem je vzel žival in jo skrivoma spustil v kak bazar ali trgovino, ko je bilo ravno največ žensk notri. Seveda je povsodi nastal strahovit krik; ženske so skakale na stole in mize, kuščar pa se je valil za njimi. Tedaj pa je kot rešitelj nastopil Ben Rafi in kuščarja s palico pregнал. Ženske so mu bile povsodi hvaležne in ga obilo obdarovale z denarjem. Arabcu se je torej njegov priprosti načrt zelo dobro obnesel. Bolj nepreviden je bil, ko je začel kuščarja spuščati proti inozemkam, ki so se posamez izprehajale. Večina je iz strahu omedlela ali dobila srčne krče; neki Američanki se je celo omračil um in je menila, da je kuščar neprestano za njo. Francoska kolonijalna oblast je končno postala pozorna na Ben Rafija in odkrila njegovo zvijačo. Aravec je bil obsojen na eno leto ječe.

Pouk o tem in onem.

VPAŠANJA IN ODGOVORI.

Državljan in njegovi otroci. .... I. N. — Jerome, Ariz., vprašuje: Dobil sem drugi državljanski papir in želim dobiti svojo ženo in otroke kot izvenknotne priseljence. Moja najstarejša hči bo dovršila osemnajsto leto za dva meseca. Zato se bojim, da je ne bodo pustili priti skupaj z drugimi, ker za časa prihoda bo stara čez 18 let. Kaj naj storim?

Odgovor: Neporočeni sin ali hči ameriškega državljana more priti kot priseljence izven kvote, ako nima še 18 let za časa, ko generalni priseljeniški komisar odobri prošnjo, vloženo od ameriškega državljana za njega oziroma njen prihod. Ako pa pride potem v Združene Države, ko je že dovršil 18. leto, to okolnost ne kviri že odobrene pravice do izvenknotnega prihoda.

Otroci ameriških državljanov med 18. in 21. letom imajo pravico le do prednosti v kvoti.

Radi tega vložite takoj brez odloga prošnjo za prihod svoje družine na tiskovini Form 633.

Državljanstvo žene.

A. P. — Joliet, Ill., vprašuje: Moj prvi mož, s katerim sem se poročila l. 1917, je bil ameriški državljan. Umrl je in sem se zopet poročila. Moj sedanji mož ni ameriški državljan. Poročila sem se z njim. Ali sem še vedno ameriška državljanica?

Odgovor: Da, Vi ste ameriška državljanica. Vi ste se poročila l. 1917 z ameriškim državljanom in ste zato s poroko postala državljanica Združenih Držav. Od 22. julija 1922 na prejšnjem poroka ne menja več državljanstva žene. Zato Vas druga poroka ni spremenila državljanstva in ostala ste ameriška državljanica.

Ne zna, s kakim parnikom in kdaj je prišel v Ameriko.

J. K. — Chicago, Ill., vprašuje: Prišel sem v Združene Države v jeseni l. 1913, ali se ne spominjam imena parnika niti točnega datuma svojega prihoda. Radi tega so mi povrnil predhodno prošnjo za naturalizacijo. Kje naj dobim te informacije?

Odgovor: Imamo neverjetno veliko število ljudi, ki so v istih zadregi. Potrudite se vprašati svoje sopotnike ali prijatelje, h katerim ste prišli. Mor-

da imajo boljši spomin. Lahko tudi pišete parobrodni družbi, ako znate s kako linijo ste se pripeljali. Ako znate vsaj približno datum svojega prihoda ali kake druge okolnosti, iz katerih se da uganiti ta datum, ter ime pristanišča, kjer ste se vkrcali in koliko dni ste potovali, vam Foreign Language Information Service, 222 Fourth Avenue, New York City, utegne pomagati.

Pripuščanje dijakov.

E. H. — Cleveland, O., piše: Pred dvema letoma sem bil zakonito pripuščan v Združene Države in želim dobiti sem svojega sina, ki sedaj pohaja v šole v Jugoslaviji, naj nadaljuje svoje študije tukaj. Moram to doseči in kako?

Odgovor: Dijak, ki je čez 15 let star in more amerškemu konzulu dokazati, da hoče nadaljevati svoje študije v Združenih Državah, ima pravico biti pripuščan pod posebnimi določbami, ki veljajo za dijake. Te določbe zahtevajo, da mora dijak imeti zadosti sredstev za svoje vzdrževanje ali da mora kdo drugi jamčiti za njegovo vzdrževanje. Svoj časa more posvečati učenju. On ne sme biti zaposlen za zaslužek, razun za par ur po šoli ali tekom počitnic. Predno se obrne na ameriški konzulat, se mora vpisati v kak ameriški šolski zavod, ki je v to svrhu odobren od Secretary of Labor.

Takih zavodov je okoli 900 (Foreign Language Information Service pošlje seznam teh zavodov proti vpošiljavi 25 centov). Šolski zavod pošlje dijaku ali onemu, ki se zanj tukaj briga, tiskovino. To tiskovino treba napolniti in vpslati zahtevam šolska spričevala. Na to šola izda sprejemno spričevalo. To spričevalo mora dijak pokazati konzulu, ko zaprosi za vizo, prepis spričevala pa ob svojem prihodu priseljeniški oblasti. Dijak, ki hoče študirati v Združenih Državah, mora znati nekoliko angleščine, toliko da more takoj imeti kaj koristi od svojega šolanja. Koliko angleščine je potrebno, je vse odvisno od prilike. Treba zapomniti si, da tak dijak sme ostati v Združenih Državah le za časa, ko je vpisan v šoli in jo redno pohaja. Ko dovrši svoje študije, mora (Dalje na 4. str.)

Denar v Jugoslavijo brzójavnim potom!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:	Za dinarje:
\$ 5.00 .....\$ 6.15	200 Din .....\$ 4.45
10.00 ..... 11.25	500 Din 2.80
15.00 ..... 16.35	1000 Din 1.80
20.00 ..... 21.45	1500 Din 28.00
25.00 ..... 26.55	2000 Din 37.00
35.00 ..... 36.70	3000 Din 55.40
50.00 ..... 51.90	4000 Din 73.50
75.00 ..... 77.50	5000 Din 91.60
100.00 ..... 103.00	10000 Din 182.00
200.00 ..... 204.50	15000 Din 273.00
300.00 ..... 306.00	20000 Din 363.00
400.00 ..... 407.50	30000 Din 549.00
500.00 ..... 509.00	40000 Din 724.00
600.00 ..... 610.50	50000 Din 909.00
700.00 ..... 712.00	60000 Din 1082.00
800.00 ..... 813.50	70000 Din 1260.00
900.00 ..... 915.00	80000 Din 1441.50
1000.00 ..... 1016.50	90000 Din 1623.00

Za pošiljke po pošti se sprejema naše Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft. Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Uradnjamo: Ponedelje od 9:00 zjutraj do 4:00 popoldne. Ob torekah in sobotah do 3:30 zvečer.

KAPITAL IN PREDITEK: \$200,000.00

PROMET IN VIRI NAD \$3,500,000.00

POUK O TEM IN ONEM. (Nadaljevanje s 3. strani.)

zapustiti Združene Države. Ker ni dijak pripuščen za stalno, on ne more postati ameriški državljan.

Nezakonit prihod 1. 1922.

R. B. — Pittsburgh, Pa., piše: Prišel sem 1. 1922 v Združene Države kot član moštva nekega prekoatlantskega parnika.

Odgovor: Vaš prihod v Združene Države, ne da bi bil pripuščen kot priseljencec od priseljeniških oblasti, je nezakonit.

V prejšnjih letih so oblasti sicer izdajale takozvane nuncupatane certifikate o prihodu mornarjev, ki so bili tukaj že mnogo let, t. j. dovoljevalo se jim je, da plačajo glavarino (head tax) in se je smatralo, da so bili zakonito pripuščeni za časa svojega prihoda.

Tudi ne morete zaprositi za "permit" za povratek v Združene Države, ker le osebe, zakonito in za stalno pripuščene v Združene Države, imajo pravico do tega permita.

Mogoče je, da bo Kongres vzakoni posebne olajšave za inozemce, ki so prišli v zemljo brez priseljeniške inspekcije pred dnevom 1. julija 1924, ko je novi kvotni zakon stopil v veljavo.

Dosedaj pa ni nobena zbornica Kongresa niti v odsekih razpravljalna o teh predlogih.

EVROPEJKA MED LJUDOŽRCI.

Ameriški raziskovalec Martin Johnson je pred kratkim izdal knjigo "S filmskim aparatom med ljudožrci", v kateri opisuje svoje doživljanje med divjaki na Novih Hebridih.

"V zadnjem hipu me je resni misijonarjev obraz vendarle oplašil in skušal sem Ozo pregovoriti, naj bi ne šla z menoj. Tudi misijonar je še zadnji napadel Ozo stanovitvenost. "Grm prehudoben."

Pristali smo na Malekuli blizu dveh vasi, katerih prebivalci so se navadili spoštovati, to je bati se vojnih ladij. Pod vodstvom mladega fanta in v spremstvu treh mojih nosačev s fotografirskimi aparati sva se z Ozo potopila v temo džungle.

Tukaj tedaj kuhajo "dolga prešica" (to je človeka) — sem se pošalil in pokazal na dim, ki se je dvigal med drevjem kvišku; toda že v naslednjem trenutku se mi opazka ni zdela več komična.

"Vrniva se!" sem zaklical Ozi. Toda ko smo hoteli začeti lezti po stezi nizdol, so nas divjaki z grozečimi znamenji zadržali. In naslednji trenutek je stal pred nami v vsej svoji strahoti klasičen pralik divjaka.

Na mah nas je zagrnila tropična noč. V strahu in grozi smo se borili skozi džunglo; trnje nam je trgalo obleko in se zabadalo v meso. Pač sto-

krat nam je izpodrsnilo na sklizkih tleh, padali smo; toda strah nas je gnal dalje. Vsak glas pragozda nas je znova presunil z grozo. Slednjič — nam se je zdelo, da so pretekle dolge ure — smo dosegli obal in bili rešeni.

Upal sem, da si bom pridobil njegovo prijateljstvo z darovi ter sem mu pomolil nekaj predmetov. Toda komaj ozrl se je nanje. Namesto tega je prekrizal na prsih roke in strmel v nas.

Oza je od strahu prebledela kakor zid. Obšla me je izkušnja, da bi divjaka na mestu ustrelil. Toda to bi pomenilo takojšnjo smrt za ženo in zame; zato sem le stisnil pesti in razvlekel svoje ustnice v nekaj, kar naj bi bil smehljaj.

Tedaj se je zgodil čudež! V zatoku globoko pod nami se je začel parni stroj angleške stražne ladje! Spuščala je sidro! Učinek na divjake je bil porazen. Prevzel jih je strah.

Na mah nas je zagrnila tropična noč. V strahu in grozi smo se borili skozi džunglo; trnje nam je trgalo obleko in se zabadalo v meso. Pač sto-

krat nam je izpodrsnilo na sklizkih tleh, padali smo; toda strah nas je gnal dalje. Vsak glas pragozda nas je znova presunil z grozo. Slednjič — nam se je zdelo, da so pretekle dolge ure — smo dosegli obal in bili rešeni.

RADIO — DOBROTNIK ŠVEDSKE.

Švedska je v minulem letu dosegla v radiu svetovni rekord: vpisanih je bilo koncem leta 329.133 aparatov, na vsakih 54 Švedov odpade po en aparat.

Je pa Švedska tudi dežela, kjer mora biti tak učitelj, duhovnik, umetnik, ki za svoj obisk ne potrebuje nobenih pti ne po vodi ne po kopnem — posebno dobrodošel. Saj tamkajšnja veličastna, a divja narava pozni popolnoma onemogoči vsak promet in samotni dvorci in naselja so cele mesece popolnoma ločeni od drugega sveta.

V severni Švedski ali na otokih se pozimi večkrat pripeti, da duhovnik ob nedeljah ne more do svojih župljanov in župljani ne v cerkev. Sedaj morejo ljudje v svojih hišah poslušati pridigo, ki se vrši v kateri izmed stockholmskih cerkva. — Radio je postal tudi osrečevalec slepih.

V začetku 1928 je štel jezuitski red 20.107 članov. Od teh je pripadalo "španski asistenci" 4838, nemški (vštevši člane iz Avstrije, Ogrske, Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske in Nizozemske) 3822, ameriški 3655, angleški 3337, francoski 286 in italijanski 1679 članov.

KOLIKO JE JEZUITOV NA SVETU.

V začetku 1928 je štel jezuitski red 20.107 članov. Od teh je pripadalo "španski asistenci" 4838, nemški (vštevši člane iz Avstrije, Ogrske, Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske in Nizozemske) 3822, ameriški 3655, angleški 3337, francoski 286 in italijanski 1679 članov.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Table listing various books and their prices, including titles like 'Sveti večer', 'Povesti in Romani', 'Radio - Dobrotnik Švedske', etc.

SPOMLADNE OBLEKE.

Naznanjam, da sem prejel ravnokar veliko zalogo spomladnih in letnih oblek za može in fante, vsake barve in velikosti. Pridite in ogledajte si jih!

Ravno tako imam veliko zalogo obuval, s katerimi vam postrežem v zadovoljnost!

Cene zmerne, blago jamčeno, — postrežba točna!

Slovenskemu občinstvu se priporočam v naklonjenost!

FRANK OPEKA Trgovina z mešanim blagom in obuvali. 502 — 10th STREET — WAUKEGAN, ILL.

SUPERIOR FUNERAL SERVICE Edward Schmidt, Funeral Director THE BALLHORN FUNERAL TEMPLE

JACOB GEREND FURNITURE CO. 704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

W. A. PFISTER JEWELER On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

Merchants & Miners Bank CALUMET, MICHIGAN Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000

Naročilo je pridejati potrebno svoto v poštmem Money Order, bančnem draftu ali znakah. Vsa pisma naslovita na: Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Iz življenja in sveta.

ZRAKOPLOV "ITALIJA" NAD SLOVENIJO.

General Nobile se je z zrakoplovom "Italia", s katerim je zadal na poti na severni del...

KITAJSKA VLADARSKA MODROST.

Knez Vuj je že devet let do bro vladal. Sosednji knezi so skušali povzročiti v njegovi deželi zmedo...

DOBRO JO JE SKUPIL.

Daleč okoli znan skupih je pobiral od svojih zakupnikov denar in spravljal na ta način 10,000 Din.

Gledalci so sledili zrakoplovu, dokler ni izginil nekako nad Kresnicami popolnoma v gostih oblakih.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

SIRITE AMER. SLOVENCA!

NABIRALCI ČIKOV.

Angleški "Uradni buletin za tobačno industrijo" poroča o nabiranju čikov, ki je od nekad doma v londonski četrti Kingsway.

ULJANOV IN PILSUDSKI.

Socijalist Brugel opisuje te-le zanimivosti iz življenja Uljanova in Pilsudskega: Leta 1857 se je zarotila neka mlada skupina študentov...

Pri procesu je zbuhal največ pozornosti 21letni Uljanov. Poročilo o njem je bilo odposlano na Dunaj.

ENA IZMED ONIH KI JE VESELA, DA JE ČITALA TE VRSTICE

Mrs. Sukits, iz Pittsburgh, Pa., nam piše: "Veseli me, da sem videla vaš oglas v časnikih. Poskusila sem vzorec Trinerjevega grenkega vina..."

Bilo bi mu v čast in slavo, če bi mogel biti žrtev ruskega osvobodjenja.

Sto in sto mladih ljudi bo delalo po njem isto in ear bo končno prisiljen odvrniti se od absolutizma.

Sodišče je bilo strogo. Uljanova je obsodilo na smrt na vešalih; enako Pilsudskega. Pozneje je bil pomiloščen in odposlan v Sibirijo.

Čudna usoda. Ta Uljanov je bil brat poznejšega diktatorja Rusije — Ljenina, Pilsudski pa je enako postal diktator Poljske in potolkel boljševike pred Varšavo.

BANDITI V SARDINIJI.

Mussolini pridiguje, da vlada v njegovi državi najlepši red in mir. Če bi bila ta samohvala povsod upravičena, za Sardinijo gotovo ne velja.

Drugi so trgali obleko, razrezali čevlje, da le dobijo najmanjši spomin na roparja. Ropar Stochino se je 8 let skrival pred oblastjo in vkljub najstrožjim odredbam fašistovske vlade...

Tak zločinski album je zlasti v velikih mestih za varnostno oblast neprecenljive vrednosti. Tako se tekom lanskega leta na Dunaju dognali s pomočjo fotografij 269 zločincev...

SLEPARJEV SE NE ZMANJKA.

V Avstriji in Nemčiji je že nekaj mesecev nastopal bivši rudar Pavel Diebel, ki je kazal razne "čudeže": da mu je začela na lepem kri teči iz žil, da se mu je pokazal na prsih rdeč križ itd.

Med najboljših moderne pripomočke za zasledovanje zločincev je — poleg odtisa prstov — album zločincev. Vse nevarne in nepoboljšljive zločince danes policija fotografira in te slike skrbno zbira.

ALBUM DUNAJSKIH ZLOČINCEV.

Veliki pariški dnevnik "Le Matin" je te dni razdelil največjim pariškim bolnicam deset radioaparatur.

RADIO V SLUŽBI ČLOVEKOLJUBLJA.

Veliki pariški dnevnik "Le Matin" je te dni razdelil največjim pariškim bolnicam deset radioaparatur.

POHIŠTVO NA PRODAJ

radi odpotovanja. Miza, 6 stolov, peč za premog in plin skupaj, in več drugih hišnih predmetov za zelo nizko ceno.

NA PRODAJ STA V WAUKEGANU, ILL.

Ill. poceni dve loti radi odpotovanja. Vprašajte pri J. Kusman-u, No. 912, Lenox Ave. tδος

skih slik: 170.000 plošč. Za fotografiranje zločincev imajo vse mogoče aparate in priprave; vsakega zločincega fotografirajo trikrat, enkrat s pokrižjem na glavi.

SAMOMORILEC IN NJEGOV REŠITEL UTOPLJENA.

Te dni je skočil nek neznan mlad možki v Parizu z mostu v Seine, očitno v samomorilnem namenu.

ALTO SE TI "AMERIKANSKI SLOVENEK" DOPADE, POVEJ TO SVOJIM PRIJATELJEM IN ZNANECIM IN PRIPOROČI JIM GA, DA SI GA NAROČE!

ZASTONJ ONIM, KI TRPIJO ZA NADUHO

Vzorec zastonj za nadušjeve ljudi. Metoda po kateri se bolezen pozdravi, ne da bi se pri tem izgubilo kaj časa.

Boginja pravice.

Pod Avstrijo se je ubogi slovenski kmet tožaril z bogatim nemškutarjem ter je pravdo izgubil. Zunaj na hodniku je opazil kmet nekak kip ter vprašal vratarja, koga kip predstavlja.

Ta pa je takoj uganil.

Gašper, ki je došel iz sodne dvorane: "Pred obravnavo smo vsi ugibali, koliko bo dobil Miha, a uganil je samo tisti mali človek v črni halji za zeleno mizo, ki je rekel obtožencu: 'Osem mesecev boste sedeli.'"

Alko se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporočij jim ga, da si ga naroče!

ZASTONJ ONIM, KI TRPIJO ZA NADUHO

Vzorec zastonj za nadušjeve ljudi. Metoda po kateri se bolezen pozdravi, ne da bi se pri tem izgubilo kaj časa.

J. J. Telser QUALITY FURNITURE LOWEST PRICES. Phone Canal 6138, Crawford 4124. 2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL. "Domača trgovina za vsakovrstne hišne potrebščine" "PRIDITE, DA SE SAMI PREPRIČATE". Sedaj je čas, da si ogledate našo zalogo, če rabite le malenkost, ali kakšno veliko stvar, pri nas dobite vse. — Uljudno vas vabimo, da pridete v našo trgovino vsak čas. Zelo bomo vpoštevali vaš obisk, kot sosedi.

Dobili smo ZALOGO KNJIG Goriške Mohorjeve Družbe ZA LETO 1928. Knjige so sledeče: KOLEDAR. ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM, družinska vzgojna čitanka, F. Terčelj. OB SREBRNEM STUDENCU, povest F. Jaklič: ZGODBE SV. PISMA STARE ZAVEZE. OČE BUDI VOLJA TVOJA, povest, Dr. Pregelj (Kdor želi, lahko dobi mesto te zadnje povestne knjige: Dr. A. Ravnik: Kako zdravimo živino.) Cena peterim knjigam skupaj je \$1.00 in 10c za poštnino. Te knjige smo naročili od Goriške Mohorjeve Družbe pred vsem zato, da podpiramo to družbo v njenem plemenitem namenu, vzdržavati in gojiti slovenski jezik med Slovenci pod italijanskim jarmom. Zato smo prepričani, da bodo ameriški Slovenci pridno segli po teh knjigah in s tem pokazali svojim zaslužnim bratom, da sočustvujejo z njimi in so jim pripravljene po možnosti pomagati. Nas bi jako veselilo, ako bi mogli vse knjige hitro razpečati in družbi poslati znatno pomoč, ter za prihodnje leto naročiti najmanj 5000 izvodov. Od odziva ameriških Slovencev bo to odvisno, zato vsi sežite po teh knjigah, ki so vredne najmanj dvakratno ceno. Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

GOLŠO-krof odpravi ali vrnemo denar — nič več vas ne bo mučil. Nedi se vam zadnja prilika, da se iznebite golše, hitro za mali denar, brez bolečin ali operacij. Ne glede kakšnega značaja je bolezen in koliko časa vas že muči. Golša bo izginila čudovito naglo ko se boste zdravili z ANTI-GOITRIC, najnovejšo iznajdbo znamenitega evropskega zdravnikarja Dr. Tomasa. To udovito zdravilo je znano po vsem svetu kot najboljši, ki je izlečilo že tisoče ljudi, ki so imeli golšo. Vsak dan dobimo zahvalna pisma. Nas ANTI-GOITRIC nikoli ne odpove službe, ker se popolnoma razlikuje od drugih zdravil, ki ste jih rabili brez uspešno. Pridružite se tudi vi tisočim, ki so ozdraveli! Če vam ne bo pomagalo, vam denar vrnemo. Ne škoduje zdravju, ker ne vsebuje narkotičnih zmesi. Da vsak lahko kupi to zdravilo, smo zopet istemu znižali od PET DOLARJEV ANTI-GOITRIC na SAMO \$3.00. Takoj poizkusite, da se iznebite nadležne golše. NE POŠILJAJTE DENARJA NAPREJ, izrežite oglas in ga nam pošljite, priložite le 25c za poštnino. Za zdravila \$3.00 boste plačali, ko ista prejmete. Chicago Medical Laboratory, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 418, Chicago, Ill.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —
Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

In nato je pekel spustil svoje moči nad džunglo.

Tresoča se v mrzlem deževju se je stiskala Krškova čreda pod široke veje dreves. Tema je bila kakor o polnoči. Bliski so švigali in treskali in osvetljevali vihrajoče veje, klanjajoče se vrhove in globoko upognjena debla. In lilo je, lilo, kot bi se morje hotelo izliti nad džunglo.

In tu in tam se je stoleten gozdni očak, zadet od strele, razletel v tisoč tresk in padel med sosede, polomil v padcu neštete veje in mlada drevesa ter še povečal neprodorno goščavo.

Cele veje je trgal vihar, jih nosil seboj in prinašal smrt in uničenje neštetim nesrečnim in brezbrambenim prebivalcem gosto obljudene džungle.

Ure in ure je trajala strašna nevihta, kakršno poznajo le kraji v vročem afriškem pasu. Krškova čreda se je v trepetajoči grozi stiskala k deblom. Veje in drevesa so padala krog njih, plameniči bliski so jih plašili, bučeči grom jih je stresal, — v strahu in trepetu so čakali, da mine divjanje.

In minilo je, prav tako naglo, kakor je prišlo. Vihar je prenehal, sonce je posijalo, narava se je nasmehnila.

Od vej in od listja je kapljalo, nešteti biseri so se svetili v solnčnih žarkih na bujnih cvetlicah. Narava je pozabila na svoje grozote — in njeni otroci so prav tako naglo pozabili na svoj strah. Življenje je šlo svojo pot prav kakor malo poprej pred temo in grozo.

Trzanu pa se je med gromom in bliskom rodila nova misel.

Našel je skrivnost obleke. Zeblo ga je v dežju in nevihti. Tudi mokrota mu ni dobro dela. Kako suho in toplo bi bilo pod težkim Saborinim kožuhom! Gotovo nosijo ljudje zato obleke, da jih ne zebe in da se varujejo mokrote —

Saborin kožuh mora imeti!

Z novo vneto je šel na veliki lov.

Po več mesecev je poležaval Kršakov rod ob robu džungle, kjer je stala Claytonova kočica. Trzan jo je pridno obiskoval in se učil iz knjig. Vmes pa je tudi pridno hodil na lov in se učil v metanju leteče zanke. Marsikatera žival se je ujela, dobrodošel plen mesa željnemu mlademu lovcu.

Pa bile so le same majhne, lahke živali.

Nekoč pa se je zanka zadržila krog vratu Horti, merjascu, in njegovih besni napori, da bi se osvobodil moreče vrvi so potegnili Trzana z visokega vejevja prav nemilo na tla prav pred merjasca.

Mogočna žival se je koj obrnila, sklonila glavo in besno napadla neznanost postavico.

Pa Trzan je bil nageljši.

Priletel je kakor maček na vse štiri, v hipu je bil na nogah, gibčno je poskočil in se rešil na bližnje drevo. Merjasec Horta pa je sunil svoje mogočne čekanice v prazen zrak in seve odnesel zanko seboj —

Trzan je izgubil svojo dolgo vrv, pa se je tudi marsičega naučil.

Ni bilo varno, prosto sedeti na veji in držati vrv v rokah, če se je v zanko ujela težka močna žival. Okornemu merjascu je še ušel, pa da se je ujela na primer Sabora in ga potegnili z drevesa, z življenjem bi bil plačal svojo neizkušnost.

Koj je šel na delo, da si naredi drugo vrv. Več dni jo je pletel in ko je bila gotova, se je odpravil na lov s trdnim namenom, da ujame Saboro in ji sleče kožuh.

Vedel je za pot, po kateri je hodila k potoku pit. Trdo ob shojeni stezi si je poiskal veliko drevo, se skril v gosto obraščeno vejo, ki je visela nad stezo, pripravil zanko in čakal.

Manjše živali, ki so prišle mimo, je pustil pri miru. Ni mu bilo zanje. Čakal je na Saboro in na njen krasni kožuh.

Končno je prišla.

Njene velike šake so mehko in neslišno stopale po ozki stezi, visoko je nosila glavo, pozorno in čuječe je nastavljal ušesa, pod njenim lepim rumenim kožuhom so valovale mišice, dolgi gladki rep se je vlekel za njo in včasih sunkoma zamahnil.

Bliže in bliže je prihajala pod vejo, kjer je Trzan čepel in čakal z zanko v rokah, zavito v dolge, rahlo naložene kolobarje.

Kakor bronast kip je bil, nepremičen kakor smrt. Sabora je bila pod vejo. Stopila je mimo, eden, dva, tri korake.

In tedaj je zaplavala nad njo tiha zanka. Za kratek trenutek je visela raztegnjena nad njeno glavo kakor velika kača.

Sabora je pogledala kvišku, odkod prihaja neznani, rahlo sikajoči glas. In tedaj se ji je zanka položila krog vratu —

Mladi lovec je krepko potegnil, zanka se je tesno zadržila Sabori krog vratu. Brž je izpustil vrv in si poiskal oporo.

Sabora je bila ujeta.

V dolgem skoku je šinila preplašena žival med drevje. Pa Trzan ni bil več tako neroden, da bi izgubil plen in vrv, kakor se mu je onidan zgodilo z merjascem. Izkušnja ga je izučila.

V skoku se je Sabori zanka še huje zadržila krog vratu, sredi skoka je obvisela v zraku, se prekopicnila in padla vznak.

Trzan je namreč topot vrv trdo ovil krog debla, ob katerem je slonel.

Do sem je šlo vse dobro in prav kakor si je stvar zamislil. Toda ko je pograbil za vrv in opirajoč se z nogami ob veje hotel potegniti Saboro kvišku in jo obesiti, je uvidel, da si je preveč zaupal. Orjaška levinja je bila pretežka!

Brcala, tulila, rjovelja in besnela je, grabila s šakami po tleh in le edini slon Tantor bi jo bil spravil na drevo.

Vrhu tega je Sabora opazila drznega loveca na veji. Zarjovelja je od jeze, visoko je poskočila, pa ko so njeni ostrji kremplji dosegli vejo, na kateri je videla Trzana, takrat njega že ni bilo več tam.

Urno kakor ververica je šinil kvišku in obsedel dobrih šest metrov višje nad besno ujetnico.

Nekaj časa je visela Sabora na veji in hudomušni Trzan se ji je smejal ter jo obmetaval z vejami.

Pa spustila se je na tla in Trzan je prihitel nazaj ter pograbil za vrv. Toda žival je opazila, da jo drži ujetu le tenka vrv, zgrabila jo je z ostrimi kremplji in jo pretrgala, še preden je mogel Trzan spet zanko zadržiti.

Zelo užaljen je bil. Ves njegov lepi načrt je splaval po vodi in tudi topot ni bilo nič s kožuhom in z obleko, kakršno imajo ljudje.

Sabora je celo uro stopala gorindol pod drevesom, včasih je zarjovelja, se skrčila in se pognala v veje, pa bilo je kot bi ugrabila lahne vetrič, ki je šuštel skozi pragozd.

Trzan ji je vsakokrat v brzem skoku ušel na višjo vejo.

Nazadnje se je naveličal tega igranja. Utrgal je gnil sadež in ga zagnal Sabori, da se ji je razmazal na režečem se obrazu, kriknil bojni izzivalni klic Krškovega rodu v pragozd, skočil v veje in izginil.

IX.

Kako je Trzan prvokrat srečal človeka.

Leta in leta so minevala. Claytonov sin, belokožec Trzan je živel v džungli, hodil na lov, se kopal v morju in obiskoval kočico očetovo.

Njegove telesne moči so rastle, pa tudi njegov duh je napredoval. Bral je knjige, globlje in globlje je prodiral v skrivnostni svet, ki je ležal nekje onstran džungle in onstran morja.

Lenobe in brezdolja ni poznal.

Lovil je ribe po potokih in jezerih ali pa zalezoval plahe antilope po gorskih planotah, kopal se je v morju in se igral z valovi ali pa sledil Sabori, svoji stari sovražnici, Horti, divjemu merjascu in drugi divjačini pragozda. Dela, zabave je bilo vedno dovolj.

Pa tudi bojev ni manjkalo.

Njegovi različni sovražniki mu niso dali miru. Dan in noč je moral v bistri čuječnosti napenjati oči in ušesa. Življenje v džungli je neprestana borba, nepretrgano prežanje in zasledovanje.

Kolikokrat je komaj za las ušel ostrim krempljem Sabore, silnim čekanom Horte! Pa ušel jim je vsakokrat.

Gibčna je bila levinja Sabora, nagel je bil Numa, njen soprog, toda Trzan je bil kakor blisk.

Tanto, slon, pa je bil njegov prijatelj.

Kako to? Sam ne vem. Pa v mesečnih nočeh so videli prebivalci džungle hoditi Trzana belokožca skupaj s slonom Tantorom po goščavah in travnatih planotah in včasih je mali Trzan jezdil visoko gori na Tantorovem širokem hrbtu.

Vse druge živali džungle pa so mu bile sovražne, niti v Krškovem rodu ni imel razen Kale skoraj nobenega prijatelja.

Zato pa je rad sameval in se učil.

Cele dneve je presedel v očetovi koči, kjer sta še vedno ležala nedotaknjena kostenjaka njegovih starišev in v zibelki kostenjak Kalinega mladiča. Z osemnajstim letom je gladko bral in tudi razumel vse knjige, kar jih je bilo po policah in po predalih.

Tudi pisati je znal, gladko in razločno. Seveda le samo tiskane črke. Pismenk se ni učil.

VABILO — NA — PLESNO VESELICO

ki jo priredi

Žensko Društvo 'ZVEZDA'

ŠTEV. 170, J. S. K. J.

v soboto, 12. maja 1928

V POLJSKI DVORANI NA 1921 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Pričetek veselice točno ob 8. uri zvečer.

Vabljeni so vsa bratska društva, kakor tudi vsi posamezni rojaki in rojakinje iz Chicago in okolice, da se te veselice udeležijo v prav velikem številu. Za dobro postrežbo in fino godbo je preskrbljeno. Žal ne bo nikomur, ki se bo naše prireditve udeležil.

Vstopnice v predprodaji 35 centov
pri vratih 50 centov.

Igra izvrstna Zaječkova godba.

Za prijetno zabavo in dobro postrežbo bo skrbel
O D B O R.

Širite "Amer. Slovenca"!

Ekspert za kilo

ZDAJ V WESTERN OFFICE

Seeley's Spermatic Shield ne zadržuje kile (rupture) popolnoma takoj, pač pa izvleče skupaj odprtino v desetih dneh pri navadnih slučajih. Ta instrument je z velikim uspehom rabil pokojni Dr. Edward Shippen, bivši zdravniški ravnatelj zvezne mornarice, potem Surgeon General's Bureau U. S. mornariške bolnice, Pennsylvania R. R. I. dr. — Nič vas ne stane, če vam pokažemo instrument ki bi vas rešil kile. Uradne ure od 10 A. M. do 5 P. M. razen nedelje. 117 North Dearborn St., vrata 204-5-6, Chicago, Ill.

ZA

-Materinski dan 13. maja-

zveselite mamico s primernim darom, ki ji bo slajšal ure s prijetno godbo.

Podarite ji:

Materinski album gramofonskih plošč

vezan v platno, s primerno sliko za materinski dan na platnicah in tremi ploščami:

19991	Little Mother of Mine. The Dearest Spot is Home, petje	75c
19992	Silver Threads Among the Gold. Long, long ago, orkester	75c
19993	Dreaming of Home and Mother. Lullaby from Ermine, petje	75c

Cena albumu s ploščami skupaj \$2.75

Album brez plošč 50

Mesto navedenih plošč se lahko zbere tudi poljubne slovenske ali druge 10 inč plošče iz našega cenika.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Pogodbe?

Poizkusi za razoroževanje so skoroda v celoti splavali po vodi. Zdaj poizkušajo z različnimi pogodbami, da drug drugega ne bodo napadli. Naš tajnik zunanjih zadev, Kellogg, je sklenil baje tako pogodbo s Francijo, in velik je bil šum po taborstvu nad takim "uspehom". Zdaj prihaja na dan, da dodajajo Francozi pogodbi klavzulo, ki izpreminjajo pogodbo v goli "scrap of paper-cunjo papirja", kakršne so se izkazale dozdej še vse enake pogodbe.

Jugoslavija bi lahko o tem malo več povedala. Italija in Mažarska delata pod eno odelo. Laške oblasti, seve pod drugim imenom, so skušale utihotapiti orožje na Ogrsko. Zasačili so jih. Mala antanta, pred vsem Jugoslavija, je apelirala na društvo narodov. Ampak vse je mirno, nihče se ne zganja, in celo francoski minister, Briand, se niti najmanj ni zganil, da ima Jugoslavija s Francijo posebno pogodbo.

Pogodbe veljajo le, kadar služijo lastnim interesom, drugače pa so bile in bodo — druga papirja. Ogrožena država se more zanašati le na lastno pest, nikoli ne na kako — pogodbo.

Zasluženo plačilo.

Edor z brezverstvom in ateizmom skuša razširati "kulturo" in delati za omiko in osvoboženje in napredek, se ne sme čuditi, ako dobi prej ali slej plačilo, ki pada po lastnem hrbtu. Gnezda ateizma so evropska vseučilišča in učeni

(?) profesorji, uredništva velikih svetovnih časnikov, višji uradniki raznih držav. Iz teh središč se je ateizem zanesel med narode na vzhodu. Ti narodi so večinoma še primitivni v mišljenju in mislijo — dosledno, niso hinavski, ki drugače mislijo in drugače delajo, kakor je to običaj pri njih, ki ateizem učijo, a se ne ravnaajo po njem in nočejo, da bi se po njem ravnavali.

Mnogo kitajskih dijakov se brezverski krogi dobro izučili v brezverstvu. Zdaj je izjavil protiversko dijaško društvo na Kitajskem: "Med vsemi verstvi nam je krščanstvo najostudnejše. Odločno hočemo delovati, da se ta sovražnik zatre in se ga Kitajska oprostí." Tudi zveza kitajskih dijakin se je izjavila, da verstvo razdira kulturo.

Ampak os se ne obrne samo le proti "evropejski veri", ki je krščanstvo, temveč tudi proti Evropejem sploh, in so krogi, ki so zanesli brezverstvo na izhod, prizadeti v prvi vrsti. Rusi so na Kitajskem že večkrat dobili prav občutljivo po grbi ko

Feen-a-mint

Olajševalno sredstvo, ki se ga lahko žveči kakor žvečilni gum.

OKUS PO METLI
v drogerijah — 15c, 25c

Obiskujte svoje domače gledališče

"THE REX",

kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

plačilo za to, kar so tam zasedili. Krščanstvo vzhodno brezverstvo ne bo zatrl, ker se ne mora zatreti, ampak vzhod se lahko dvigne proti Evropi, in brezverski Evropejci utegnejo dobiti svoje plačilo po — hrbtu, kakor so to izkusili ruski boljševiki.

Zelo komodno.

Gre za Dalmacijo. Radič je govoril v Splitu o nameravanim napadu. Tudi Arthur Brisbane je nekaj omenil, daš tako, da človeku lahko zavre kri. Govorimo o tem na drugem mestu.

Opazim pa v Opazovanjih v Prosveti: "Radič nas ne briga. Za Dalmacijo se naj predvsem brigajo oni, ki so tam." Zelo komodno. Ko je nekoč gorela hiša, je stal sosed križem rok in gledal. Opomnil so ga, naj gre pomagat gasit, pa se je odrezal: "Pri meni ne gori."

"Pobrigajo naj se oni, ki so tam . . .", žal, da se je ta politika izvajala, ko se je rezal kos za kosom od slovenskega narodnega telesa, in je končno ostal le neki torso. Kadar je šlo za gorške Slovence in istrske Hrvate, se je po Ameriki nabiral neki fond. Pri tem je ostalo. Ampak niti pri tem ni ostalo. "Goriški Slovenci naj se pobrigajo sami . . .", to je bil nekaki tenor, in ko se goriški Slovenci mogli nikakor pobrigati sami ter so bili uklepani v žalostno usodo, se je tudi na fond pozabilo, ne, ni se pozabilo, nikakor ne, porabil se je za neko tiskarno, češ, za Gorico naj se pobrigajo predvsem oni, ki so tam!

Prav nič boljša ni bila politika, ko se je šlo za Koroško. Komodno je to, če komu tak izgovor zadostuje, da se iznebi vsake narodne dolžnosti, ki ne zadene ravno njegove kože, ampak prej ali slej utegne tudi pri njemu goreti, pa bodo se tudi drugi držali te komoditete in rekli: "Naj se sam pobriga."

Ako naj se za Dalmacijo Dalmatinci sami pobrigajo, je že izgubljena. Ampak Mussolini se bo takoj prikazal tudi pod ljubljanskim gradom in še malo dalje dol, in reklo se bo: "Za Kranjsko naj se pobrigajo predvsem Kranjci."

Ako se za kak kos narodnega telesa ni pobrigalo in je bil kos izgubljen, ker se kos sam ni mogel braniti, in se potem na široko piše, kako se v tem izgubljenem kosu narod davi in tepta, je tako pisanje vsaj napol hinavsko, ako ni hinavsko skozinsko.

Star rod. — Angleškega lorda Saye je vprašal znanec, če je njegov rod že star. — "O, ja, že zelo star, moji pradedje so prišli na Angleško že z Viljemom Osvojiteljem." (Ta je prišel tja l. 1066.) — "Moji pradedje so pa Viljema že čakali!" se je znanec odrezal.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Vsaiki čas in minuto dobite nas na telefon. FRANK E. PALACZ, pogrebnik. LOUIS J. ZEFRAK, pomočnik. 1916 W. 22nd Street. Phone: Canal 1267. Stanovanjski Rockwell 4882 in 8/40.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

